

Honza Vedral

Katherine

Katka Žbirková: Můj život s Mekym

Katherine

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.bizbooks.cz
www.albatrosmedia.cz

Biz books®

Honza Vedral
Katherine – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2023

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

© Honza Vedral, 2023

© Miro Agency, 2023

ISBN tištěné verze 978-80-265-1191-5 (1. zveřejnění, 2023)

ISBN e-knihy 978-80-265-1192-2 (1. zveřejnění, 2023) (ePDF)

Honza Vedral

Katherine

Katka Žbirková: Můj život s Mekym

Bizbooks®

Foto: Tomáš Martínek

1 První setkání

Dodneška nevím, kde se ve mně ta drzost vzala.

Netušila jsem, kdo přesně za těmi dveřmi bude, nebylo na nich nic napsáno. Taky mě mohli vyrazit. Ale prostě jsem to chtěla zkusit.

Kolikrát jsem už tu cestu absolvovala? Nejdřív zajít za babičkou do bytu nahoře v Lucerně. Pak, když už je večer v plném proudu, sjet několik pater dolů páternosterem, odstrčit popelnice, protáhnout se nouzovým východem do chodby v prvním patře sálu. Teď pozor! Nenápadně seběhnout schody a dojít až dozadu. Tam vpravo u pódia ty malé dveře přece většinou nikdo nehlídá. A kdyby?

Hlavně se tvářit suverénně.

O nic nejde. Prostě se to nějak stane.

Lístek nemám, a když se mě někdo zeptá na důvod... je to přece školní úkol. Mám tu udělat rozhovor do našeho časopisu. Do Horizontu. Normálně jsme na to s mým spolužákem Vojtou dva, můžete se zeptat u nás na gymplu. On si vybírá sportovce, já muzikanty. Ale zrovna když jsem mu řekla, že dneska jdeme na Žbirku, Vojta mi to zrušil. Hraje Slávie, tak nikam nejde.

Koncert je ale dneska. Jiná šance nebude. Tak jsem se rozhodla, že to nějak udělám sama.

Už stačí jenom zaklepat a vzít tady za tu kliku. Rychle, než se někdo objeví a všimne si, že tu nemám co dělat.

Měla jsem sem vůbec chodit?

No co už.

Hlavně suverénně.

Tvářím se, že to mám na háku, ale uvnitř se klepu...

Přede mnou Žbirka.

Je tu sám.

„Dobrý večer... ráda bych s vámi udělala rozhovor do našeho časopisu Horizont.“

Hlavu má v umyvadle, kolem krku ručník. Šplouchá si vodu na obličej. Jasně, tohle je přece jediná šatna v Lucerně, která má umyvadlo.

Vypadá překvapeně.

Musí si myslet, že je to domluvené, jenom mu nikdo nic neřekl. Na co se ho vlastně budu ptát? Prostě budu improvizovat a snad to nebude trapas...

Než stačím cokoliv říct, omlouvá se mi, že se nejdřív musí podepsat lidem, kteří na něj už čekají venku za pódiem. „Zítra mám autogramiádu v Kotvě, budu tam podepisovat Nemoderného chalana. Přijďte tam a pak ten rozhovor uděláme,“ usmívá se. Je to samozřejmá věc.

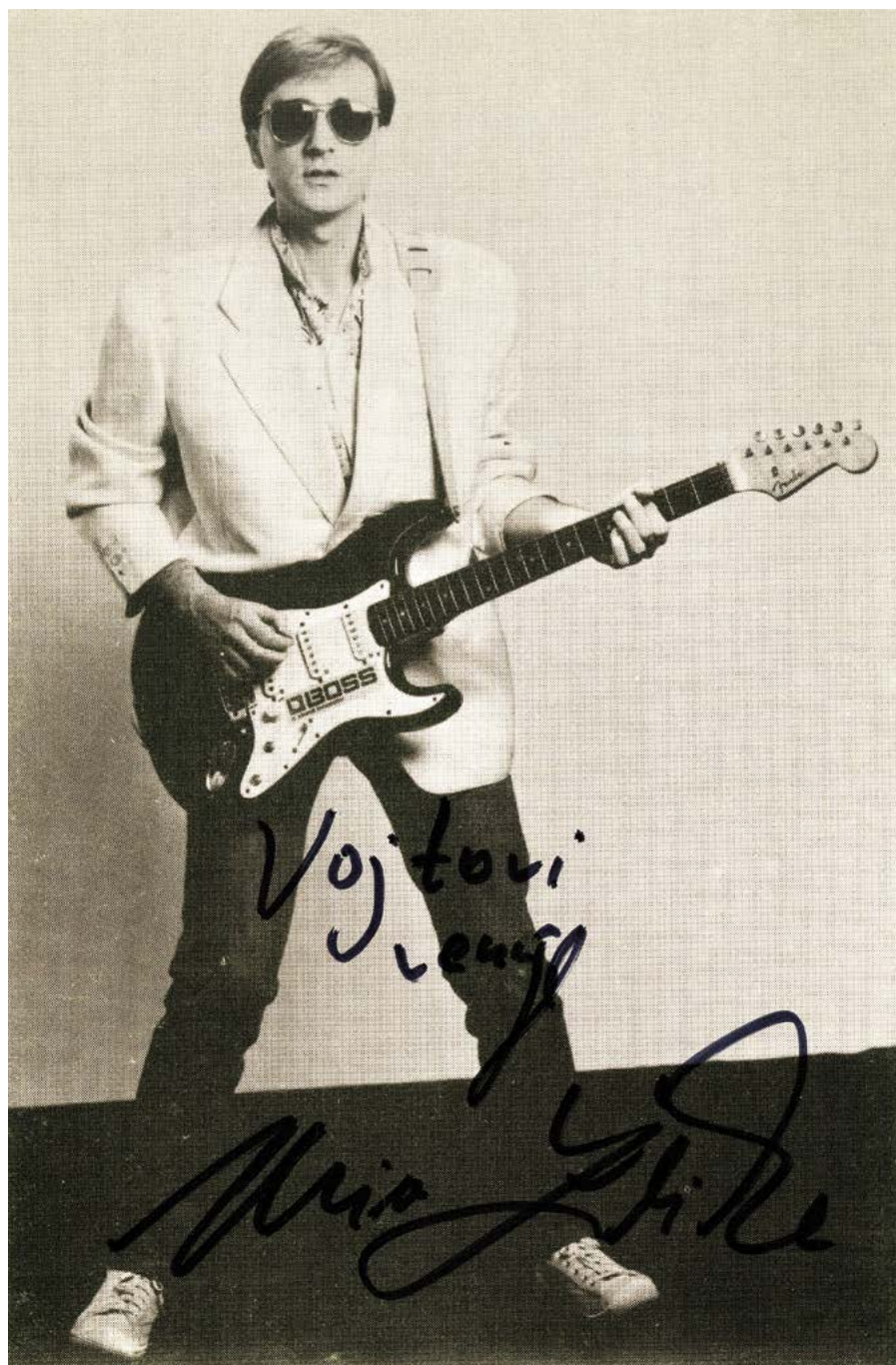
Kývnu sebejistě hlavou.

A jdu zpátky k babičce.

Je 3. listopadu 1984 večer.

Právě jsem se seznámila s Mekym.

2 Holka z Prahy

Když jsme se poprvé setkali, bylo mi sedmnáct. Byla jsem normální holka z Prahy. Vždycky jsem měla ráda město. Narodila jsem se U Apolináře a první rok žila ve Štěpánské ulici přímo v Lucerně, kde měla byt babička.

Můj děda byl totiž stavební inženýr a podílel se i na stavbě Lucerny. Jmenoval se Jiří Niklas a byl bratrancem starého pana Havla. Ten byt, ve kterém babička bydlela, byl v podstatě služební. Když po revoluci v osmačtyřicátém Lucernu zrekvírovali komunisté, řekli jí, že

je pro ni nadrozměrný. Nechali jí jenom obývací a ložnici a z ostatních pokojů udělali kancelář ROH. Ze čtyř pokojů zbyly dva, ale babička tam naštěstí mohla zůstat. I později, když už jsme pak s našimi bydleli v podobně malém bytě na Janáčkově nábřeží, často jsem ji navštěvovala, přespávala tam a znala všechny zadní cestičky i tajné dveře, kterými jsem se mohla dostat, kam jsem potřebovala. I všechna místa, kam nedohlédla žádná ochranka. Když jsem chodila na Gymnázium Karla Sladkovského a v Lucerně byly maturitní plesy, s mojí nejlepší kamarádkou Markétou jsme vždycky přespaly u babičky a chodily do-
lů v podstatě v bačkorách.

Lucerna zůstala moje domovské místo.

Můj táta byl právník. Ale protože pocházel z buržoazní rodiny a ještě k tomu tak podezřelý, nemohl normálně vystudovat. Udělal gympl ve Štěpánské a po něm začal pracovat. Až při práci si udělal práva a doktorát až po revoluci. Než se stal právníkem, prošel si spoustou zaměstnání, byly mezi nimi Restaurace a jídelny Prahy 3 i OPBH, ale ještě

Katka a kamarádka Markéta, 1984

předtím, aby si vůbec něco vydělal a nějak nás uživil, byl sám zaměstnaný v Lucerně – jako noční uklízeč.

S mojí mámou se seznámil na Barrandově, kde dělal pro změnu kulisáka. Jeho rodina se kolem filmu a filmových studií motala stejně jako kolem Lucerny, tak tam dostal lano. Oba tehdy dělali komparz. Moji mámu si vybrali do filmu Bláznova kronika, kde coby studentka fakulty tělesné výchovy a sportu dublovala Emílii Vášáryovou. To zahrnovalo spoustu různých věcí. Třeba místo ní lezla na provazový žebřík nebo se měla líbat s Petrem Kostkou. V rámci toho filmu se točila i scéna, ve které spolu seděli dva vězni v cele. Jedním z nich byla moje máma, druhým můj táta, kterého si vypůjčili, protože nikdo jiný než kulisák zrovna nebyl po ruce.

Náhoda.

Pak už následovala jenom klasická věta: „Slečno, neznáme se odněkud?“

A tak se naši seznámili a rychle dali dohromady.

Když jsem se narodila, máma ještě pořád studovala fakultu tělesné výchovy a sportu. Byla profesorka a pětadvacet let potom učila na Gymnáziu Praha 10, Přípotoční, což byla sportovní škola. Peněz jsme moc neměli. Táta i máma měli každý dvě práce a máma stejně na konci měsíce počítala desetníky. Sice jsme bydleli v super bytě, ale byly to taky jenom dvě místnosti, já neměla ani vlastní pokoj a spala jsem v obýváku. Žádný luxus se nekonal. Neměli jsme ani auto. Byla jsem jedináček, ale nic z toho mi vůbec nevadilo.

Moje dětství bylo perfektní. Krom Lucerny jsem ho prožila na Kampě a na Petříně. Od začátku jsem v sobě měla pragmatismus. Nebyla jsem snílek, ale vždycky jsem si věci zhodnotila po svém a realisticky. Myslím, že tyhle věci má člověk prostě jednou v sobě a zůstane to tak celý život.

Já tedy určitě.

Jedna z mých prvních vzpomínek je ze školky, kterou jsme měli na Janáčkově nábřeží. Chodili jsme tehdy s paní učitelkou na procházku na Židák. Pořád jsem nutila kamarádku, abychom šly co nejdál od ostatních dětí. Chtěla jsem předstírat, že jsme v tom velkém městě samy. Vždycky mě totiž štvalo, když se dospělí smáli mým – dle mého absolutně relevantním – názorům jen proto, že jsem byla dítě. Pořád jsem si připadala, že s dětmi nemám nic společného. Už když mi bylo pět, přišla jsem si jako dospělá v dítěti a chtěla jsem všechno dělat sama.

3 Druhý pokus

Druhý den jsem na tu autogramiádu do Kotvy šla. Blížila jsem se a viděla, že holky s albem Nemoderný chalan stojí dlouhou frontu až k jezdícím schodům. Pořád přicházely další a další, kupovaly si desky a čekaly na podpis, Žbirka byl fakt populární. Já si ale řekla, že přece nebudu čekat ve frontě, když mě sem pozval, a tak jsem šla hned dopředu.

K Mekymu jsem se blížila z druhé strany, než stály fanyanky. Stoupla jsem si za něj a čekala, až přijde vhodná chvíle a budu mu moct něco říct. On seděl a podepisoval se. A aniž by zvedl hlavu, najednou pronesl větu, kterou si pamatuju jako dneska.

„Ja viem, kto prišiel.“

Stála jsem tam a běželo mi hlavou. Fakt to ví? Nebo jen tak kecá? Každopádně mě to překvapilo. Čekala jsem, až autogramiáda skončí. Mekymu došlo, že to nebude jen tak hned, tak se na mě podíval a řekl: „Běžte si zatím sednout do kavárny do Obecního domu.“ A přidělil mě ke svému bubeníkovi Romanu Čunderlíkovi, který tam byl s ním. Později mi řekl, že si myslel, že s ním budu chtít chodit, protože byl asi o rok starší než já. Jenže mně mělo být za dva měsíce osmnáct a kluci Romanova věku mě vůbec nezajímali. Ale fajn byl, tak jsme si povídali.

A čekali.

Trvalo to dlouho. Autogramiáda se nakonec protáhla snad do nekonečna. Když Meky konečně přišel, ani si nesedl, jenom mi oznámil, že bude muset zpátky do hotelu. Do háje mě ale poslat nechtěl. Bydlel tehdy v Internationalu, a tak mi navrhl: „Pojedte s námi, je tam taková kavárna, můžeme si tam sednout a ten rozhovor konečně uděláme.“

Jenže já pořád neměla otázky!

Přesto jsem souhlasila. A opravdu jsme si do té kavárny sedli. A pak už jsme spolu konečně mluvili. Semleli jsme naprosto všechno, co nás napadlo. Najednou se ale Meky zastavil, že musí na pokoj, že si tam něco zapomněl vzít. Už ani nevím, jak se to stalo, ale navrhla jsem, že půjdu s ním. Vím, že to může znít všelijak, ale ten večer se nic dalšího nestalo.

I když asi mohlo.

Pamatuju si, že v tom pokoji to na Mekyho nějak padlo, pořád opakoval, že je „zo mňa hotový“, a začal mi zničehonic do ucha zpívat písničku And I Love Her od Beatles.

Já na něj koukala a ve svém pragmatismu si v duchu říkala: „Co to jako je? Co to na mě hraje?“

Ale Meky na mě vážně nic nezkusil. Dlouho jsem netušila, že pro něj to všechno začalo už ten večer. Moc dobře si ho pamatoval. Ještě o mnoho let později mi vyprávěl, co jsem měla na sobě za svetr a jak se mi snažil romanticky vykládat, jak dobře vypadám. Už tehdy ho to zasáhlo.

Ale já to moc nevnímala, spěchala jsem domů a místo Mekyho měla v hlavě tátu. Ještě mi pořád nebylo osmnáct, byla jsem jedináček a musela jsem přece být včas doma! Táta mě pořád hlídal. Buď čekal na schodech baráku, nebo koukal z okna, jestli náhodou nejdu s nějakým klukem. Divadelním kukátkem vždycky šmíroval, co se děje. Když si něčeho všiml, šel jako náhodou dolů se psem a čekal, jestli ho ten kluk pozdraví. A pak ho vždycky náležitě okomentoval.

Bylo už pozdě a já na žádnou romantiku ani zpívání neměla pomyslení. Místo toho jsem Mekymu řekla: „Hele, já musím jít domů. Táta by se zbláznil.“

Meky byl gentleman. Hned mi zavolał taxíka. A zase mě překvapil. Nenechal mě s ním odjet samotnou, jel se mnou až na Janáčkovo nábreží a pak zase sám zpátky do hotelu. Ještě než jsem vystoupila, dala jsem mu na sebe číslo. Dohodli jsme se, že až bude příště v Praze, tak mi zavolá.

Vystoupila jsem z taxíku a skoro hned to vytěsnila. Jasně, byl to pro mě zážitek. Ale probírala jsem ho s Markétou. Nejen že to byla moje kamarádka, ale byla i stejně racionální typ jako já. Shodly jsme se, že to byl jenom takový úlet, který se nejspíš nezopakuje.

Navíc jsem nesplnila úkol, který jsem měla od Vojty.

Žádný rozhovor pro Horizont jsem neměla.

S kamarádkou Markétou na plesu

Hudební kořeny

Za rohem našeho domu, v dnešním Café Savoy, bylo agitační středisko, kde jsem v dětství recitovala angažované básničky. Chodila jsem do dramatického recitačního souboru a vyhrála několik recitačních soutěží, jednu dokonce s básní Miroslava Válka Šroubky, šroubečky... Zajímaly mě výtvarné věci, ale hudba pro mě popravdě moc nebyla. Vždycky jsem poznala, když něco bylo falešně. A proto jsem sama nemohla zpívat.

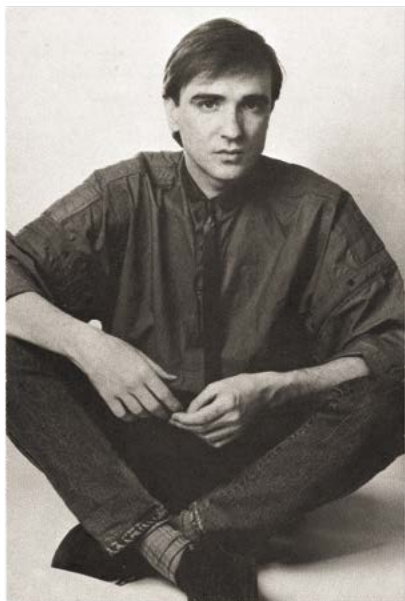
Jako každý teenager jsem ale samozřejmě hudbu poslouchala. Vždycky jsem to ovšem tahala spíš přes zpěváka. Jakmile se mi líbil, byla pro mě v pořádku celá kapela. Milovala jsem Smokie, protože tam byl za mikrofonom Chris Norman, kterého jsme s Markétou zbožňovaly. Milovala jsem všechny chrapláky světa – Roda Stewarta a jemu podobné. Zároveň jsem byla dítě The Cure, Depeche Mode a dalších kapel té doby. Ale zdaleka jsem jich neznala tolik jako Meky. On žil v Bratislavě, takže měl nakoukané všechny aktuální klipy z rakouské televize. Já jsem seděla v Praze, kde jsme k nim přístup neměli. A věděli jsme toho mnohem méně.

Znala jsem Johnnyho Cashe a country, protože táta byl elvisovec a countrista. Ty měl doma na kazetách a pořád nám je pouštěl. Ale v rádiu tehdy zněla jenom česká pop music, kterou většinou tvořily coververze. Nic, co by mě oslovovalo. Jako puberťačka jsem pocitově šla spíš po těch, kteří něčím vybočovali. První, kdo vybočoval, protože měl dlouhé vlasy, byl Víťa Vávra. Zpívající bubeník. Až později jsem se dozvěděla, že byl velký kinksák a s Mekym si v šatně The Kinks často zpívali.

Pak naštěstí přišla slovenská vlna.

A v jejím čele... Žbirka.

Poprvé jsem ho viděla, když jsem byla u babičky v Českém Krumlově. Bylo mi patnáct nebo šestnáct. V televizi běžel záznam Bratislavské lyry, kde zpíval Atlantídu. Pamatuju si, jak Meky stojí na pódiu, na nose má brýle, na sobě sako, dává si ruce do kapes, přesně jak to vždycky dělával. A já si u televize říkala: „To je tak úžasnej song, on tak skvěle zpívá. Ale vypadá u toho hrozně...“

Ještě ten samý rok jsem byla znovu u babičky a poslouchaly jsme rádio. Najednou se z něj ozval Biely kvet. A to už bylo opravdu jako zjevení. Připadalo mi to spíš jako nějaká západní kapela.

Bylo to naše, ale znělo to současně. Konečně něco úplně nového!

S kamarádkami jsme tomu ihned propadly. Všechny jsme pod lavicí četly Mladý svět, což byl tehdy skvělý časopis, a hlavně se v něm v roce 1982 hlasovalo do Slavíka. Nechtěly jsme, aby pořád vyhrávala ta samá jména, tak jsme všechny na hlasovací lístek napsaly „Miro Žbirka“.

A asi jsme nebyly jediné.

Klaplo to.

Na tu fotku z Mladého světa si dobře vzpomínám. Byl na ní Meky s nohou na židli a kytarou v ruce a pod ní informace, že vyhrál Zlatého slavíka. Taky si vzpomínám, že to pro nás byl šok a my měly ohromnou radost a pocit, že se něco mění. Hned jsme se s Markétou sebraly a šly na Žbirkův koncert do Lucerny – to ještě nebyl ten, kde jsme se seznámili. A i tam to bylo něco jiného, než jsme do té doby znaly. Všechny holky i kluci, co tam přišli, na sobě měli bílé košile a úzké kravatky, přesně takové, jaké tehdy nosil Meky.

Byla to dost jednoznačná image.

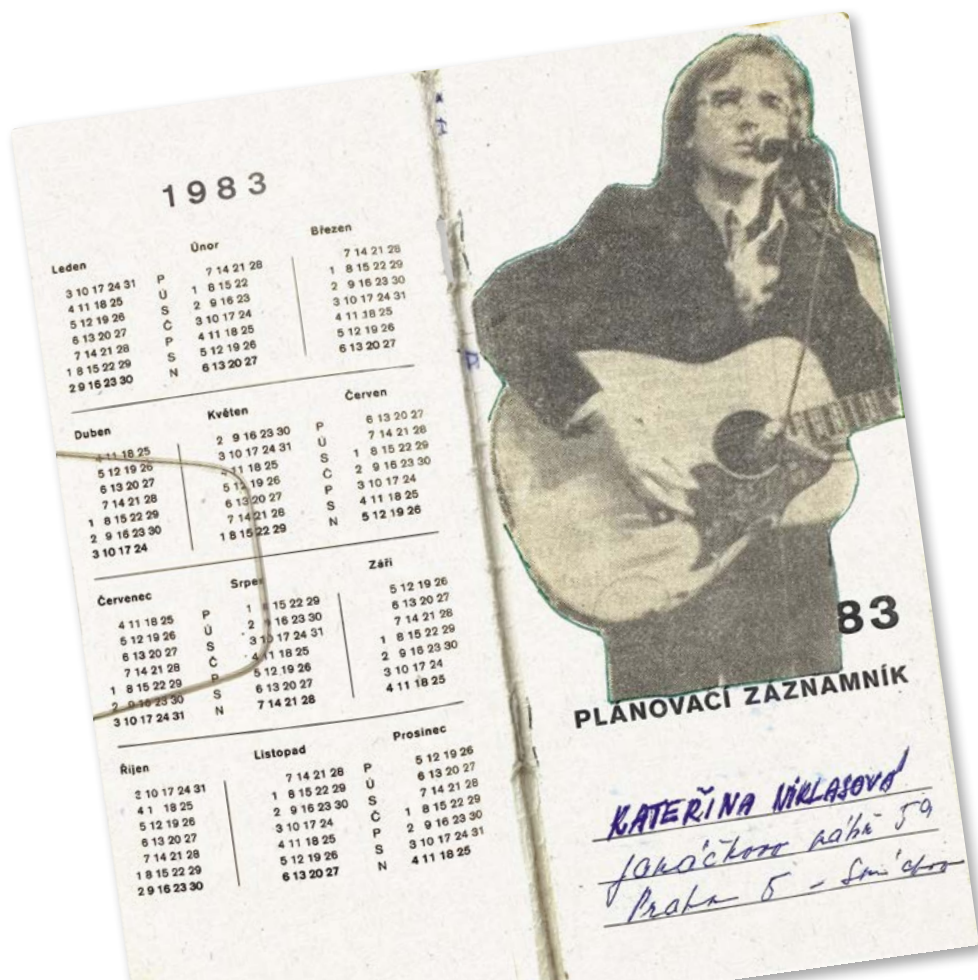
Nebyla jsem ve fanklubu, nebyla jsem ani fanatická fanyнка, ale jeho hudba mě stejně jako spoustu dalších lidí oslovila. Když jsem nedávno otevřela svůj zápisník z roku 1983, na první stránce byl vystřižený Meky. Bůhví odkud ta fotka byla, nejspíš z nějakého časáku, který přinesl táta z práce. Nalepila jsem ho tam rok předtím, než jsme se seznámili.

Po letech, když jsem ten zápisník znovu otevřela, mě to hodně překvapilo. Meky mi přece kvůli těm oblekům a brýlím připadal moc slušňáckej. Působil na mě jako pan učitel a to jsem nedávala. Vždyť moje máma byla profesorka! Jenže přesto jsem tam tu jeho fotku už tehdy měla.

Když jsme se poznali, byla už jeho image jiná. Natočil Nemoderného chalana a to byla ta krátká etapa, kdy vystupoval bez brýlí.

A mně se to líbilo.

Na rozdíl od fanoušků, kteří to Mekymu nemohli odpustit, mě na to dostal.

První dopis od Mekyho

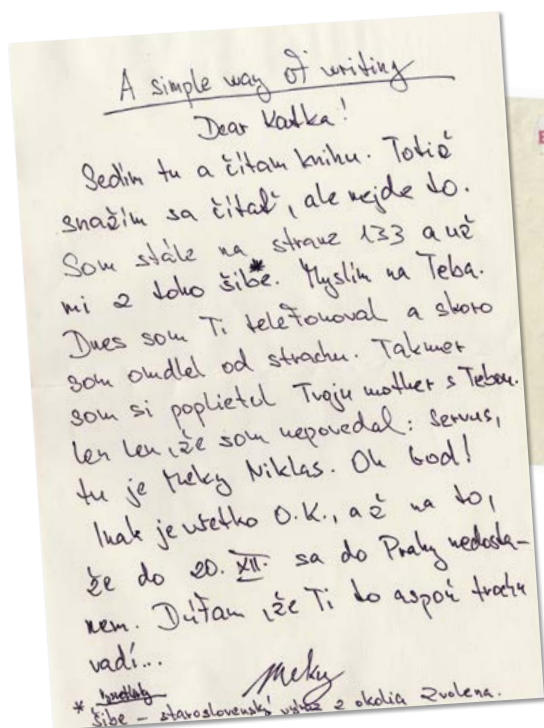
A Simple Way of writing

Dear Katka!

Sedím tu a čítam knihu. Totiž snažím sa čítať, ale nejde to. Som stále na strane 133 a už mi z toho šibe. Myslím na Teba. Dnes som Ti telefonoval a skoro som omdlel od strachu. Takmer som si poplietol Tvoju mother s Tebou. Len len, že som nepovedal: Servus, tu je Meky Niklas. Oh God! Inak je všetko O. K., až na to, že do 20. 12. sa do Prahy nedostanem. Dúfam, že Ti to aspoň trochu vadí...*

Meky

**šibe – staroslovenský výraz z okolia Zvolena*

Odesláno 12. 12. 1984.

Místo odesílatele na obálce připsáno:
Angelo Mysteriozo.

6 Maturitní ples

Cestou taxíkem po rozhovoru to neskončilo.

Meky zavolal.

A ne jednou.

Naším jsem ale nic neřekla, nemůže mi přece domů volat Žbirka! Bála jsem se, že to začne působit podezřele. Napadlo mě, že by se Meky mohl představovat jako Miro Okál', bubeník od Petra Nagyho, se kterým jsme se spolužákem Vojtou taky dělali rozhovor. A našim povím, že je to kamarád ze Slovenska.

Meky se začal smát.

Mira Okála znal osobně a přišlo mu to jako dobrý fór. Párkrát mi zavolal, párkrát napsal, párkrát dokonce přijel, párkrát jsme se potkali a postupně si mě začal získávat. Chodili jsme spolu? To asi ne. Pořád jsem to nebrala úplně vážně, natož aby z toho měl být opravdický vztah. Ale Meky to měl jinak.

Já poprvé zavrávala na svém maturitním plese.

To, co se tam odehrálo, mě dostalo.

Bylo to tak čtyři měsíce poté, co jsme se poznali, takže už mi bylo osmnáct. Právě jsem se chystala na předtančení. Byla jsem už dole v Lucerně, připravovala se s ostatními, převlékala se... a najednou přiletěly holky a ječely: „Ve druhém patře na balkoně je Žbirka!“

A já si pomyslela: „A doprčic!“

V Lucerně byla babička, maminka, tatínek, tetičky, profesori... Nikdo z nich nic netušil. Já byla zmatená a nemohla jsem pořád pocho-pit, jak se tam vůbec dostal! O maturitáku jsme se spolu asi bavili po telefonu, ale nebyla řeč o tom, že by měl přijet. Meky v té době navíc neměl řidičák, pořád ho někdo vozil. Co se to ježiši děje? Jak se sem kruci dostal?

Zavolala jsem Markétu a rychle ji prosila: „Běž zabavit naše, řekni jim, že se převlíkám a bude mi to chvíli trvat.“ Pak jsem hned zamířila na zadní schody, vyběhla po nich na druhý balkon, aby mě nikdo neza-hlédl, a tam jsem viděla Mekyho!

Maturitní ples, 1985

Na pódiu stála zrovna kapela kluků, co byli několik ročníků nad námi. Zpěvákovi vlály dlouhé vlasy. Meky na to koukal a říká: „Ten kluk, ten je dobrej!“

Já jenom mávla rukou: „Ále, to je spolužák, vždyť to je školní kapela.“ Jmenovali se Žentour. A ten zpěvák byl Janek Ledecký.

„Jak ses sem dostal?!“ Ptala jsem se ho radši na to, co mě opravdu zajímalo.

„Přemluvil jsem kamaráda Rudyho, aby mě sem na otočku vzal.“

Prostě ho to odpoledne chytlo, sedli v Bratislavě do auta a jeli. Nemohla jsem tomu uvěřit. Vyběhli jsme s Mekym ven z Lucerny, skočili bezhlavě do auta a Rudy, který čekal za volantem, s námi jezdil asi půl hodiny kolem Václaváku.

My jsme byli vzadu a líbali se.

Čas neexistoval.

Najednou mi došlo, co z toho bude za průšvih. Čekají na mě rodiče! Rychle jsem se rozloučila. Rychle jsem se upravila. Řekla jsem Mekymu čau a utíkala zpátky do Lucerny.

Naši už tam stáli, celí nervózní.

„Kde jsi?!“

„Vždyť už je tanec s rodiči!“

A já se vymlouvala, že jsem se zasekla u převlékání, zatímco Meky už byl zpátky na cestě do Bratislavy. V tu chvíli se to ve mně konečně pohnulo. Došlo mi, že to nejspíš bude myslet vážně. Že si asi nedělá srandu, když přijel takhle na otočku.

Jenže Meky byl stejně pořád v Bratislavě.

Pořád to nebyl žádný intenzivní vztah.

Pořád to bylo rozvolněný.

Pořád jsem mu říkala: „Vždyť jsi ženatej.“

A Meky, že jeho žena má přítele v zahraničí, chce tam zůstat a ve skutečnosti už spolu nejsou. Meky se tím tehdy hodně trápil. Je to ostatně patrné i z Nemoderného chalana. Stačí si poslechnout třeba Do člna a další skladby. Nevěděl, jak se nechat rozvést, ale po ničem jiném podle všeho netoužil. I já si tuhle otázku kladla, navíc když jsem věděla, že má i dceru. V rozhovorech o tom sice moc nemluvil, ale koneckonců písničku Deny jsme všichni znali. Nechtěla jsem být „ta druhá“ v Praze.

A navíc tu byla ještě jedna věc.

Sama jsem do toho zároveň chodila i nechodila s Tomášem. Byl to takový „on and off“ vztah, asi čtyřikrát jsme se během pár měsíců rozešli, zase to dali dohromady a zase se rozešli.

A tak už to zůstalo.

I kvůli tomu, že jsem čím dál častěji a pořád déle a déle trávila čas telefonováním. Postupem času jsem byla na drátě v podstatě pořád.

Jednou jsem přišla ze školy domů a táta strašně zuřil. V ruce držel účet za telefon a ptal se mě, proč má platit takové prachy za moje povídání s nějakým Miro Okálem! Tehdy jsme měli klasický starý telefon a táta, jak byl naštvaný, přidělal demonstrativně na ciferník zámeček, abych s ním nemohla vytáčet. Jenže já se ho stejně brzy naučila otevřít, takže mu to bylo houby platné.

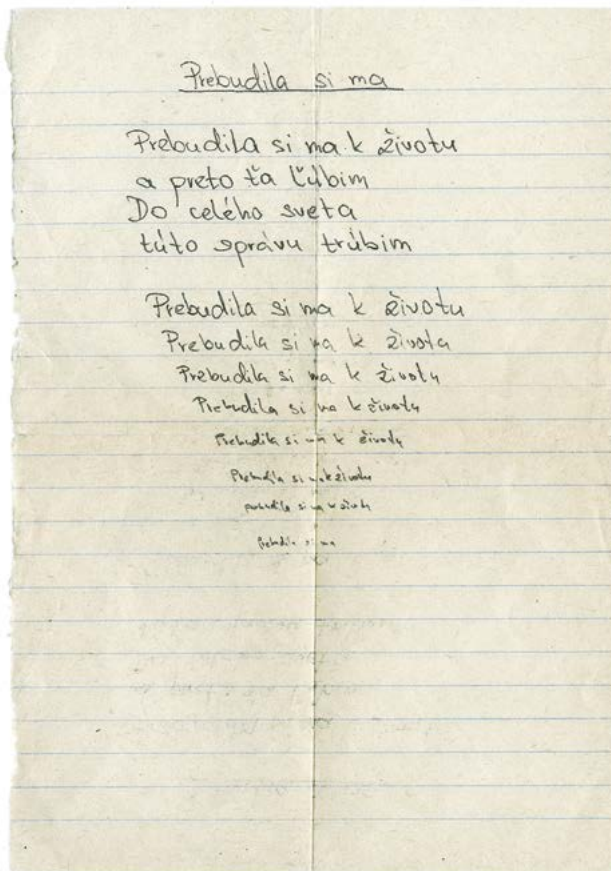
Tak nějak začalo období, které muselo být pro moje rodiče náročné.

Meky na tom byl s účty stejně. Jednou platil za telefon asi 3 500 korun, což tehdy byly dva průměrné platy. On ale kvůli tomu tehdy určitě nezuřil.

Přítel Tomáš

Katherine

Po maturitáku náš vzťah pomalu prechádzal do ďalšej fázy.

Zamilovali sme sa.

Písničku Katherine jsem slyšela poprvé ještě na gymplu, musela vzniknout někdy v dubnu nebo v květnu 1985. Měky mi říkal, že z něj vypadla hned. Nebyla s ní žádná velká práce. Demo nahrál na klavír, který jsme měli později ve Strakově ulici a který má dodnes doma Denisa. A hned mi ho natočil na kazetu.